

VENDIM
Nr. 93, datë 3.6.2019

**MBI REZULTATET E MONITORIMIT TË KRYER PRANË SHOQËRISË KESH
SHA LIDHUR ME ANKESËN E SHOQËRISË GEN-I TIRANA SHPK MBI
ZBATIMIN E PROCEDURAVE TË SHIT-BLERJES SË ENERGJISË ELEKTRIKE
PËR VITIN 2017 DHE PERIUDHËN JANAR-MARS 2018, SI DHE MONITORIMIT
LIDHUR ME ZBATIMIN E KONTRATAVE TË DEPOZITIMIT DHE
SHKËMBIMIT NGA KESH SHA PËR VITET 2017 DHE 2018**

Në mbështetje të nenit 20, gjerat “ç”, “d”, “e”, “f”, “g” dhe nenit 22, të ligjit nr. 43/2015 “Për sektorin e energjisë elektrike”, të ndryshuar, nenit 15 të “Rregullave për organizimin, funksionimin dhe procedurave të ERE-s, bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 3.6.2019, mbasi shqyrtoi informacionet e monitorimit të kryera pranë shoqërisë KESH sh.a. nga grupi i monitorimit të ngritur nga ERE, lidhur me ankesën e shoqërisë Gen-I Tirana sh.p.k. mbi zbatimin e procedurave të shitblerjes së energjisë elektrike për vitin 2017 dhe periudhën janar-mars 2018, si dhe monitorimit lidhur me zbatimin e kontratave të depozitimit dhe shkëmbimit nga KESH sh.a., për vitet 2017 dhe 2018,

konstatoi se:

1. Në zbatim të nenit 20, gjerat “ç”, “d”, “e”, “f”, “g” dhe nenit 22, të ligjit nr. 43/2015 “Për sektorin e energjisë elektrike”, u ngrit me urdhrin e Kryetarit të ERE-s nr. 76, datë 6.12.2018, Grupi i Punës për kryerjen e monitorimit dhe verifikimit të të dhënave të nevojshme për përmbushjen e objektivit të monitorimit të aktivitetit të shoqërisë KESH sh.a. nisur nga kërkesa për hetim në lidhje praktikën e KESH sh.a. dhe sjelljen tregtare, nënshkrimin dhe ekzekutimin e kontratave ekskluzive për vitet 2017 dhe 2018 e kompanisë GEN-I Tirana sh.p.k., protokolluar në ERE me nr. 579/2-1, datë 23.11.2018.

2. Në zbatim të nenit 20, gjerat “ç”, “d”, “e”, “f”, “g” dhe nenit 22, të ligjit nr. 43/2015 “Për sektorin e energjisë elektrike”, u ngrit me urdhrin e kryetarit të ERE-s nr. 51, datë 31.8.2018, grupi i punës me qëllim monitorimin pranë shoqërisë KESH sh.a. me objekt: Ankimi i shoqërisë GEN-I Tirana sh.p.k., mbi zbatimin e procedurave të shit-blerjes së energjisë elektrike të kryera nga KESH sh.a. për vitin 2017 dhe periudhën janar-mars 2018.

- Rezultojnë dy kontrata të lidhura si më poshtë:

1. Kontrata e parë e lidhur më datë 11.3.2013 ndërmjet KESH sh.a. dhe GSA sh.p.k. “Për furnizimin e energjisë shtesë dhe energjisë së devijimeve”

- “Për furnizimin e energjisë shtesë dhe energjisë së devijimeve”, është nënshkruar kontrata me nr. 01-09, datë 11 shtator 2009 me kohëzgjatje deri më 31 dhjetor 2015 dhe në vijim ajo me nr. 1, datë 11.3.2013 me afat vlefshmërie deri më 31.12.2025.

- Nga konstatimet, kemi të bëjmë me një kontratë furnizimi me energji shtesë dhe energjisë së devijimeve nga ana e KESH sh.a. drejt GSA për furnizimin e këtij të fundit, për disa konsumatorë të kualifikuar (aktualisht klientë në treg të hapur të energjisë elektrike), furnizimin e të cilëve e ofronte shoqëria GSA sh.p.k..

- Rezulton se kjo kontratë ka dhënë efekte dhe është zbatuar deri në fund të vitit 2017 pasi sipas shpjegimeve të vetë sh.a. KESH, duke qenë se nga 1.1.2018 të gjithë pjesëmarrësit në tregun e energjisë elektrike janë bërë palë përgjegjëse për balancimin e energjisë elektrike, si rrjedhojë e hyrjes në fuqi të Rregullave Transitore të Balancimit miratuar me vendim të bordit të ERE-s nr. 193, datë 24.11.2017, përfshirë këtu edhe KESH sh.a., e cila si e tillë mund të përballojë me rrezikun e shkakut të kostove shtesë nga kjo marrëdhënie kontraktuale me pasojë rritjen e vlerave të disbalancave për palën përgjegjëse për balancim KESH sh.a.

- Grupi i punës administroi, studioi e përpunoi të dhënat e nominimeve dhe skedulimet ditore me baza orare gjatë viteve 2017 dhe 2018. Këto të dhëna u morën nga nominimet e KESH-it në drejtim të OST-së në formë elektronike, format *excel*, si dhe në platformën elektronike të skedulimit DAMAS (platformë që administrohet nga ana e OST sh.a. dhe operatori i tregut).

- Sipas këtyre të dhënave, sasitë e energjisë elektrike të dhëna e të marra gjatë muajve janë të barabarta (diferencat e sasive të energjisë elektrike në fund të muajit janë zero).

2. Kontrata mes shoqërisë KESH sh.a. dhe shoqërisë EFT AG me nr. 6549, datë 27.7.2016 “Për depozitimin e energjisë, ndërmjet KESH sh.a. dhe EFT AG” ka hyrë në fuqi pas miratimit në parim të saj nga ana e Këshillit Mbikëqyrës të KESH sh.a. me vendimin nr. 9, datë 28.7.2016 “Mbi kontratën e depozitimit të energjisë elektrike në kushtet e prurjeve të mëdha lidhur mes KESH sh.a. dhe EFT AG”.

- Kontrata mes shoqërisë KESH sh.a. dhe shoqërisë EFT AG me nr. 6549, datë 27.7.2016 “Për depozitimin e energjisë, ndërmjet KESH sh.a. dhe EFT AG” ka hyrë në fuqi pas miratimit në parim të saj nga ana e Këshillit Mbikëqyrës të KESH sh.a. me vendimin nr. 9, datë 28.7.2016 “Mbi kontratën e depozitimit të energjisë elektrike në kushtet e prurjeve të mëdha lidhur mes KESH sh.a. dhe EFT AG”.

- Konkretisht, kontrata për depozitimin e energjisë elektrike në kushtet e prurjeve të mëdha synon shfrytëzimin vetëm të asaj sasive uji e cila më përpara shkarkohej pa bërë të mundur prodhimin e energjisë dhe sipas kësaj kontrate, zbatohet nga KESH sh.a. vetëm pas përmbushjes së detyrimit për shërbim publik për furnizimin me energji elektrike të “konsumatorëve familjarë” dhe shitjes së energjisë elektrike në tregun e parregulluar, d.m.th. për atë energji elektrike që mbetet e pashitur dhe për të cilën nuk shprehet interes në procedurat e zhvilluara nga KESH sh.a.

- Në lidhje me sa më sipër, bordi i ERE-s me vendimin nr. 131/2016 “Mbi ndërprerjen e procedurës së shpallur nga shoqëria KESH sh.a. “Ftesë për shprehje interesi për marrëveshjen kuadër për depozitimin e energjisë elektrike”” ka vendosur që:

- KESH sh.a. të ndërpresë menjëherë çdo veprim të mëtejshëm për finalizimin e procedurës së shpallur “Ftesë për shprehje interesi për marrëveshjen kuadër për depozitimin e energjisë elektrike”.

- Pavarësisht qëndrimit të ERE-s sa më sipër, gjatë monitorimit rezulton se KESH sh.a. ka kryer procedura të depozitimit të energjisë elektrike me subjektin EFT AG sipas kontratës së mësipërme.

- Sa i përket përmbushjes së detyrimit të shërbimit publik në pikën 2 të dispozitivit të vendimin nr. 148, datë 30.9.2016, rezulton se shoqëria OSHEE sh.a., procedurën për blerjen e energjisë elektrike për furnizimin e klientëve që përfitojnë nga shërbimi universal, për periudhën 1–30.11.2017 e ka zhvilluar gjatë muajit tetor 2017, kohë në të cilën janë kryer dhe konfirmimet përkatëse me KESH sh.a. në kuptim të kontratës KESH-OSHEE/FSHU. Për sasinë e tepërt të energjisë elektrike shoqëria KESH sh.a. në datën 27.11.2017 nëpërmjet shkresës nr. 5839 Prot., ka shpallur ftesë për ofertë për shitje energjie elektrike për periudhën 29–30.11.2017, si rrjedhojë mundëson depozitimin e energjisë për datën 28.11.2017.

- Sasia e energjisë elektrike për t’u kthyer nga EFT brenda 31.12.2018 është 3 865 MWh, sasi e cila deri në momentin e përfundimit të monitorimit, datë 16.1.2019 nuk ishte kthyer akoma.

- Shoqëria GEN-I me shkresën protokolluar me tonën nr. 305, datë 10.4.2018, bën me dije se në procedurat e shitjes, blerjes së energjisë elektrike dhe të optimizimit të portofolit të kryera nga KESH sh.a., pretendon se konstatohen një sërë parregullsish në mënyrën sesi zhvillohen këto procedura, duke hedhur dyshimin e arsyeshëm për zbulim/rrjedhje të informacionit konfidencial, që vetëm KESH sh.a. mund ta disponojë, tek tregtarë “të privilegjuar”, informacion që ka lidhje me sasitë e energjisë së kërkuar, apo çmimin më konkurrues, i cili u jepet tregtarëve të privilegjuar përpara dorëzimit të ofertave përfundimtare.

- Në zbatim të urdhrat të kryetarit të ERE-s me nr. 51, datë 31.8.2018, u krye monitorimi pranë shoqërisë KESH sh.a. me objekt: ankimimi i shoqërisë “GEN-I Tiranë” sh.p.k., mbi zbatimin e procedurave të shit-blerjes së energjisë elektrike të kryera nga KESH sh.a. për vitin 2017 dhe periudhën janar– mars 2018.

Nga rezultatet e monitorimit të raportuara nga grupi i punës rezulton se:

Gjatë vitit 2017, shoqëria KESH sh.a. ka kryer:

- Shitje dhe blerje të energjisë elektrike me qëllim optimizimin e portofolit;

- Blerje të energjisë elektrike, bazuar në VKM-në nr. 483, datë 5.7.2017 “Mbi blerjen e energjisë elektrike nga KESH sh.a., në zbatim të Marrëveshjes së Kredisë, nëpërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Bankës Ndërkombëtare për Rindërtim e Zhvillim”;

- Shitje të energjisë elektrike si rrjedhojë e prurjeve të mëdha;

Për periudhën janar–mars 2018, shoqëria KESH sh.a. ka kryer:

- Shitje të energjisë elektrike.

- Nga analizimi i dokumentacionit, rezultateve e procedurave u konstatua:

- Nuk faktohet rrjedhje e informacionit konfidencial nga ana e KESH sh.a. Dyshimet e ngritura nga GEN-I Tirana sh.p.k., lindin nga sjellja dhe ofertimi i shoqërive pas fazës së parë, ku ashtu siç konstatohet, ka shumë raste që ofertat përfundimtare të ofertuesve, ndryshojnë shumë pak nga njëra-tjetra, ndërsa diferenca e ofertës së parë me atë përfundimtare është e madhe.

- Dokumentacioni i gjetur në dosjet përkatëse të ankandëve të zhvilluara gjatë periudhës dhjetor 2017–mars 2018, ishte në përputhje me procedurat e shitjes miratuar nga ERE.

- Nuk evidentohet rrjedhje e dokumentuar e informacionit konfidencial nga ana e KESH sh.a. Dyshimet e ngritura nga GEN-I, mendojmë se lindin nga sjellja dhe ofertimi i shoqërive pas fazës së parë, ku ashtu siç mund të konstatohet, ka shumë raste që ofertat përfundimtare ndryshojnë shumë pak dhe diferenca e ofertës së parë me atë përfundimtare shpesh është shumë e madhe.

- Në shumë raste edhe vetë GEN-I ka ndryshime të mëdha ndërmjet ofertës së parë dhe asaj përfundimtare. Kjo sjellje e kompanive ofertuese ndoshta vjen nga dëshira e përfitimit të blerjes së sasive të mbetura me çmime jashtë logjikës së tregut ose pritja e marrjes së ndonjë informacioni shtesë mbi ofertat e shoqërive të tjera.

- Gjatë shqyrtimit të dokumentacionit nuk evidentuam raste që të jenë pranuar oferta pas mbarimit të afatit të dorëzimit

- Rrjedhja e informacionit teorikisht mund të ndodhë edhe nga ana e individëve të veçantë pranë ofertuesit gjë të cilën ne nuk e faktojmë dot ashtu siç nuk mund të faktojmë rrjedhjen e informacionit nga punonjës të KESH sh.a. Nëse ka prova të mjaftueshme që vërtetojnë rrjedhjen e informacionit atëherë lind detyrimi i denoncimit të tyre pranë organeve të specializuara sepse pasojat që ato sjellin mund të përbëjnë vepër penale.

- Nga dokumentacioni i shqyrtuar nga Grupi i punës nuk mund të verifikohet ekzistenca e rrjedhjes së informacionit pasi edhe në qoftë se ka ndodhur ajo është kryer në formë jo institucionale.

- Vërehet se në disa raste ofertat pas negocimit kanë diferenca shumë të vogla me njëra tjetrën dhe gjithashtu diferencat e ofertave fillestare me ato përfundimtare janë shumë të mëdha.

- Nga shqyrtimi i dokumentacionit të vënë në dispozicion nga KESH-i i kohës dhe formës (fax/e-mail) të dorëzimit të ofertave përfundimtare, nuk u evidentuan tejkalime të afatit në dorëzimin e ofertave nga të gjithë pjesëmarrësit në procedurat e shitjes së energjisë elektrike për periudhat përkatëse.

- Gjatë monitorimit, nga përfaqësuesit e KESH sh.a. u informuam se duke filluar nga muaji korrik 2018, procedurat e tregtimit të energjisë elektrike nga KESH sh.a. zhvillohen sipas rregullores të miratuar me vendimin nr. 2762/8, datë 6.6.2018, të Ministrisë së Industrisë dhe Energjisë.

- Procedurat e zhvilluara sa më sipër, bazuar në rregulloren e tregtimit të energjisë elektrike nga KESH sh.a., nuk garantojnë transparencë të plotë dhe në kohë reale në lidhje me praktikën e procedurave ndjekura nga KESH-i, me qëllim shitjen e energjisë së tepërt të prodhuar nga KESH sh.a. pas përmbushjes së detyrimit të shërbimit publik. si dhe përmbushjes së detyrimeve si pale balancuese, në zbatim të legjislacionit në fuqi VKM nr. 244/2016

Në përfundim të punës së grupeve të monitorimit, ERE, i bëri me dije rezultatet edhe Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë, si dhe kërkoi opinion në lidhje me gjetjet e grupit të punës.

Në përgjigje të sa më sipër, Sekretariati i Komunitetit të Energjisë, nëpërmjet postës elektronike përcolli opinionin në lidhje me rezultatet e monitorimit duke rekomanduar:

- Ndërrprerjen e procedurave të depozitimit nga KESH sh.a.

- Thellimin e hetimit nga ana e ERE-s me qëllim zbardhjen e të gjitha rrethanave që çuan “GEN-I Tirana” sh.p.k. në krijimin e dyshimit të arsyeshëm për procedura të parregullta tregtimi nga KESH sh.a.

Për gjithë sa më sipër cituar, bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. KESH sh.a. të marrë masa për ndërprerjen e menjëhershme të kantatës së lidhur më datë 11.3.2013 ndërmjet KESH sh.a. dhe GSA sh.p.k. “Për furnizimin e energjisë shtesë dhe energjisë së devijimeve”, me afat vlefshmërie deri më 31.12.2025, si dhe t’i bëjë me dije ERE-s vendimin e marrë.

2. KESH sh.a. të marrë masa për kthimin e sasisë prej 3 865 MWh nga EFT AG, sipas kushteve të kontratës me nr. 6549, datë 27.7.2016 “Për depozitimin e energjisë, ndërmjet KESH sh.a dhe EFT AG” e cila ka hyrë në fuqi pas miratimit në parim të saj nga ana e Këshillit Mbikëqyrës të KESH sh.a. me vendimin nr. 9, datë 28.7.2016 “Mbi kontratën e depozitimit të energjisë elektrike në kushtet e prurjeve të mëdha lidhur mes KESH sh.a. dhe EFT AG”.

3. KESH sh.a. të marrë masa për ndërprerjen e menjëhershme të kontratës mes shoqërisë KESH sh.a. dhe shoqërisë “EFT AG” me nr. 6549, datë 27.7.2016 “Për depozitimin e energjisë, ndërmjet KESH sh.a. dhe EFT AG”, e cila ka hyrë në fuqi pas miratimit në parim të saj nga ana e Këshillit Mbikëqyrës të KESH sh.a., me vendimin nr. 9, datë 28.7.2016 “Mbi kontratën e depozitimit të energjisë elektrike në kushtet e prurjeve të mëdha lidhur mes KESH sh.a. dhe EFT AG”.

4. T’i rekomandojë KESH sh.a., që të kërkojë e propozojë në organet drejtuese të shoqërisë rishikimin e rregullores për procedurat e shitblerjes së energjisë, duke i përshtatur ato me kërkesat e tregut dhe parashikimet e Rregullores për procedurat e blerjes së energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve në rrjetet e shpërndarjes dhe të transmetimit dhe për blerjen dhe shitjen e energjisë elektrike për të siguruar përmbushjen e detyrimeve të shërbimit publik, miratuar me vendimin e bordit të ERE nr.103/2016, e cila parashikon ndërtimin e një platformë IT *online*, përfshirë publikimin të të dhënave të blerësit dhe shitësit në funksion të blerjes/shitjes së energjisë elektrike, brenda 3 muajve nga marrja dijeni e këtij vendimi.

5. Të vijojnë monitorimet e nisura, në transaksionet e energjisë elektrike dhe në bashkëpunim me Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë, ERE të shfrytëzojë të gjitha mjetet e lejuara ligjore me qëllim zbardhjen e rrethanave që çuan në fillimin e monitorimeve me qëllim trajtimin e ankesës së GEN- I Tiranë, duke shqyrtuar transaksionet e kryera nga të gjithë pjesëtarët e tregut të energjisë elektrike.

6. Drejtoria e Licencimit dhe e Monitorimit të tregut të njoftojë palët e interesit për vendimin e bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Për këtë vendim mund të kërkohet rishikim brenda 7 ditëve kalendarike, si dhe mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYETAR
Petrit Ahmeti

